

ДФСУ видала офіційний лист з оглядом основних змін в частині трансфертного ціноутворення

1) Нові суб'єкти контролю за трансфертним ціноутворенням

З 01.01.2018 р. господарські операції, що здійснюються між нерезидентом та його постійним представництвом в Україні, визнаються контрольованими за умови, що їх обсяг перевищує 10 млн грн (за вирахуванням непрямих податків) за відповідний податковий (звітний) рік.

При цьому на відміну від інших платників податку, які здійснюють контрольовані операції, для постійного представництва нерезидента не встановлено критерію щодо обсягу отриманого річного доходу за відповідний податковий (звітний) рік для визнання господарських операцій контрольованими.

Оскільки постійні представництва нерезидентів, які отримують доходи із джерелом походження з України або виконують агентські (представницькі) та інші функції стосовно таких нерезидентів чи їх засновників, згідно з пп. 133.2.2 ПКУ є платниками податку на прибуток та у зв'язку із поширенням з 01.01.2018 р. контролю за трансфертним ціноутворенням на операції між нерезидентом та його постійним представництвом, господарські операції резидентів України з постійними представництвами нерезидентів не визнаються контрольованими відповідно до ст. 39 ПКУ.

2) Нові критерії визнання осіб пов'язаними

До пп. 14.1.159 ПКУ повернуто норми, чинні у 2013-2014 роках: юридичні особи визнаються пов'язаними, якщо повноваження одноособового виконавчого органу таких юридичних осіб здійснює одна і та сама особа.

Приклад 1: *Фізична особа є директором в ТОВ «А» та в ТОВ «Б». Юридичні особи ТОВ «А» та ТОВ «Б» визнаються пов'язаними особами. Якщо фізособа визнається пов'язаною з іншими особами, такі особи визнаються пов'язаними між собою.*

Приклад 2: *Фізичні особи А (чоловік) та Б (дружина) перебувають у шлюбі. Чоловік володіє 100% корпоративних прав ТОВ «В», а дружина володіє 51% корпоративних прав ПрАТ «С». Юридичні особи ТОВ «В» та ПрАТ «С» визнаються пов'язаними між собою.*

Також пп. 14.1.159 ПКУ доповнено новими критеріями:

- пов'язаними визнаються юридична особа та фізична особа, яка є кінцевим бенефіціарним власником (контролером) такої юридичної особи;
- юридичні особи є пов'язаними особами, якщо їх кінцевим бенефіціарним власником (контролером) є одна і та сама фізична особа.

3) Обсяг контрольованих операцій визначається за цінами, які відповідають принципу «витягнутої руки»

Якщо обсяг потенційно контрольованих операцій за договірними цінами становить менше 10 млн грн, але у випадку коригування відповідно до ціни (показника рентабельності), що відповідає принципу «витягнутої руки», обсяг операцій перевищив би 10 млн грн, то такі операції визнаються контрольованими та мають бути відображені у звіті про контрольовані операції.

4) Нові критерії формування переліку держав (територій), операції із резидентами яких визнаються контрольованими

Враховуючи, що 22 нові країни внесено до переліку у 2017 році (постанову № 1045 прийнято та опубліковано у грудні 2017 року), операції з контрагентами, зареєстрованими у цих державах, визнаються контрольованими з 1 січня 2018 року.

Додатково нагадаємо, що нещодавно Кабмін виключив з Переліку 5 країн - Грузію, Республіку Естонію, Латвійську Республіку, Республіку Мальту та Угорщину. Таким чином, тепер перелік містить 80 країн. Про це тут>>

5) Набрання чинності та застосування переліку організаційно-правових форм нерезидентів

У разі придбання у 2018 році товарів, робіт та послуг у нерезидентів, організаційно-правова форма яких включена до Переліку №480, компанії зобов'язані збільшити фінансовий результат податкового (звітного) періоду на суму 30% вартості таких товарів (робіт, послуг) або підтвердити суму витрат у цих операціях за цінами, визначеними за принципом «витягнутої руки» відповідно до процедури, встановленої ст. 39 ПКУ.

У разі незастосування платником податків різниці відповідно до пп. 140.5.4 ПКУ обґрунтування «ринковості» цін таких операцій згідно з методологією трансфертного ціноутворення платник податків має надати на вимогу контролюючого органу під час документальної перевірки та/або у випадках, передбачених п. 73.3 ПКУ.

6) Перевірка незастосування платниками різниць, передбачених підпунктами 140.5.4, 140.5.6 ПКУ

Уточнено, що заборона контролюючому органу під час проведення планових документальних перевірок здійснювати перевірку дотримання платником податків принципу «витягнутої руки» не стосується перевірки контролюючим органом дотримання платниками податків вимог підпунктів 140.5.4, 140.5.6 ПКУ щодо застосування (незастосування) ними відповідних різниць.

7) Отримання податкової інформації під час зустрічних звірок

Контролюючим органам, які здійснюють перевірку платника податків з питань дотримання принципу «витягнутої руки», надано можливість отримувати від госпсуб'єктів та інших суб'єктів інформаційних відносин шляхом проведення зустрічної звірки податкову інформацію, яка необхідна для визначення відповідності умов контрольованої операції принципу «витягнутої руки».

8) Самостійне коригування для цілей трансфертного ціноутворення

Якщо платником податків під час підготовки звіту про контрольовані операції буде встановлено, що умови його контрольованих операцій не відповідають принципу «витягнутої руки», він може здійснити самостійне коригування та подати уточнюючий розрахунок до декларації з податку на прибуток до 1 жовтня року, наступного за звітним, без застосування штрафної санкції.

Обмеження проводити самостійне коригування під час проведення перевірки платника податків з питань дотримання принципу «витягнутої руки» стосується виключно контрольованих операцій, перевірка яких триває, та не поширюється на контрольовані операції інших звітних періодів.

9) Документація з трансфертного ціноутворення

Збільшено термін для підготовки документації з трансфертного ціноутворення та передбачено надіслання ДФС запиту платнику податків на надання документації не раніше 1 жовтня року, що настає за календарним роком, в якому було здійснено відповідні контрольовані операції.

Окрім того, уточнено вимоги до змісту документації. Зокрема, має бути також зазначено:

- дані про особу, яка є стороною контрольованої операції, та пов'язаних осіб платника податків, які володіють його корпоративними правами й корпоративними правами яких володіє сам платник (інформація має бути надана щодо звітного періоду, в якому здійснювалась контрольована операція, та на момент подання документації);
- опис структури управління платника податків, схема його організаційної структури із зазначенням загальної кількості працюючих осіб та в розрізі окремих підрозділів компанії станом на дату операції або на кінець звітного періоду;
- дані про фінансові показники, які використовувались під час розрахунку показників рентабельності контрольованої операції, мають бути підтверджені даними фінансової та бухгалтерської звітності платника податків або його

контрагента (залежно від сторони контрольованої операції, яка досліджувалась).

10) Особливості проведення перевірок контрольованих операцій за 2013-2014 р.

Контролюючий орган призначатиме перевірку контрольованих операцій, здійснених платниками податків у 2013-2014 звітних роках, відповідно до процедури чинних норм ПКУ. Водночас під час проведення перевірки цих звітних періодів використовується методологія визначення звичайної ціни, що діяла на момент здійснення таких контрольованих операцій.

11) Вдосконалення процедури попереднього узгодження ціноутворення

Впроваджено нові правила до процедури попереднього узгодження ціноутворення, за результатами якої великий платник податків має можливість укласти із ДФС договір про попереднє узгодження ціноутворення. А саме:

- дія договору, укладеного за результатами попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, може бути розповсюджена на весь звітний період, в якому було укладено договір, та/або до звітних періодів, які передують набранню його чинності;

- у разі дотримання великим платником податків умов такого договору та за незмінності узгоджених критеріїв для визначення відповідності умов контрольованих операцій принципу «витягнутої руки», його дія може бути подовжена на новий строк;

- передбачено гарантії стабільності умов договору про попереднє узгодження ціноутворення у разі зміни податкового законодавства, внесення в нього змін, припинення дії або втрати платником податків статусу великого платника податків.

Також конкретизовано вимоги до змісту Порядку попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, за результатами якого укладаються договори, що мають односторонній, двосторонній та багатосторонній характер, який затверджується КМУ.

12) Різниці, які виникають при здійсненні фінансових операцій

При визначенні різниць договірною (контрактною) вартістю реалізованих та придбаних товарів (робіт, послуг) при здійсненні контрольованих операцій вважається вартість, за якою відповідна операція повинна відобразитися при формуванні фінансового результату до оподаткування згідно з правилами бухгалтерського обліку.